

פרשת זאת הברכה סעודה שלישית שבת חול המועד סוכות ה'תשס"ו

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ט המדבר מביתא עלאה וביתא תתאה, ספירות בינה ומלכות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כשמקים התפלה, את בחינת מלכות, בבחינת "ולעבדו בכל לבבכם", זה בחינת "היא העולה" (ויקרא ו'), בחינת (שיר השירים ח'): "מי זאת עולה", 'מי עם זאת עולה' (הקדמת הזוהר י'), והם שני בתים, ביתא עלאה וביתא תתאה, שיש לשניהם עלייה, כי לא אבוא בעיר עד דבקרבך קדוש, כי רבותינו זכרונם לברכה, דרשו (תענית ה'): על פסוק זה (הושע י"א) "בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר", 'נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלים שלמעלה, עד שיבנה ירושלים שלמטה', ואיתא בכתבי האר"י זכרוננו לברכה, שהכוונה על פי סוד הוא, שבינה אימא עלאה, ביתא עלאה, היא בחינת ירושלים שלמעלה, ומלכות, ביתא תתאה, היא בחינת ירושלים שלמטה, שאין היחוד שלמעלה, שהוא בחינת עליית ביתא עלאה נשלם, עד שנבנה ונשלם בחינת מלכות בשלימות, שהיא בחינת עלית ביתא תתאה וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו בתורה זו סוד נורא מאד, שהיא עיקר הצלחת האדם בכל עניניו ברוחניות

ובגשמיות, והיא גם סוד הסוכה הקדוש, כי ענין ייחוד ביתה עלאה עם ביתא תתאה, שהיא ייחוד ספירת הבינה והמלכות, הוא עיקר ההתדבקות אדם בהשם יתברך, עד שזוכה להכלל בו יתברך לגמרי, ולראות אלקותו יתברך מכל פרטי הבריאה, כי ביתא עלאה שהיא ספירת הבינה, היא התבוננות האדם באלקותו יתברך, עד שנעשה מבין דבר מתוך דבר, ומכל פרט ופרט מבין היטיב איך שאלקותו יתברך גנוז שם, אבל אי אפשר ליכנס לביתה עלאה, שהיא ספירת הבינה, עד שיכנס מקודם לביתא תתאה, שהיא ספירת המלכות, כי המלכות היא האמונה הקדושה, שמקבל על עצמו עול מלכות שמים בשלימות, ומזכך אמונתו בו יתברך, עד שהאמונה ברורה לו כל כך, שרואה ממש את אשר מאמין בו, ואחר שזוכה לאמונה ברורה כזו, אזי יכול ליכנס לביתא עלאה, שהיא ספירת הבינה, ולהתבונן מכל דבר אלקותו יתברך.

והנה אל אמונה ברורה ומזוככת כזו זוכין על ידי כח הפה והתפילה, כי ספירת המלכות מתגלה מתוך הפה, וכדאיתא (בתיקונים) (תיקון ע' פתח אליהו) מלכות פה, כי כל מה שאדם מרבה לדבר אליו יתברך בתפילה ובהתבודדות, כן נקבע בו האמונה, וכן מקבל על עצמו עול מלכות שמים, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) אודיע אמונתך בפי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), (וכן כתיב) (תהלים קט"ז) האמנתי כי אדבר, כי הדיבורים של התפילה, שמדבר בלשון נוכח אל השם יתברך, זה קובע האמונה בלבו, עד שרואה ממש בעיניו מה שמאמין בו, וכמו שאמר מוהר"ן ז"ל, על הפסוק (יחזקאל א') **נִפְתַּח הַשָּׁמַיִם וְיֵאֲרָא מִרְאֵת אֱלֹהִים**, שראשי תיבות תיבות אלו הם **אמונ"ה**, כי על ידי אמונה אדם בא לראיה ממש במה שמאמין, ואז אפשר לו ליכנס לספירת הבינה, ולהתבונן מכל דבר אלקותו יתברך, מאחר שיש לו יסוד של אמונה, כי אז תיכף ומיד מתחיל מוחו להתבונן דבר מתוך דבר, איך אלקותו יתברך מסתתר בכל פרט ופרט, ואז מעלה את כל גשמיות הבריאה, שהוא ביתא תתאה, אל

רוחניות אלקותו יתברך, שהוא ביתא עלאה, ומתייחדים כל העולמות על ידו.

והנה זה היה עיקר כל תכלית הבריאה, שיזכה האדם להכיר את השם יתברך מכל פרט ופרט, וכדאיתא בזוהר (בא מ"ב. בגין דישתמודעין ליה, עד שגם מכל מעשיו הגשמיים, יכיר את השם יתברך, ויעבוד אותו יתברך על ידיהם, כי גם אכילתו ושתייתו ושינתו, הכל יהיה למען עבודת השם יתברך, בכדי להתקרב אליו יתברך על ידיהם, שכל זה הוא סוד הסוכה, שיוצאים לחוץ, ברשות הרבים, במקום החיצונים, ושם עושים סוכה קדוש, ואוכלים ושותים וישנים שם, להראות שגם עם כל עבודות הגשמיים יכולים לעבוד את השם יתברך, כי אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ולכן גם על ידי הסוכה הקדוש נעשה יחוד ביתא עלאה וביתא תתאה, בינה ומלכות, כי הסוכה הקדוש מסכך על האדם כמו אימא המסככת על בנה, ואימא היא בינה, וכמו שכתוב (משלי ב') כי אם לבינה תקרא, וכן כתיב (תהלים קל"ט) תסוכני בבטן אמי, וכן כח התפילה שמתפללין בכח, בבחינת (שם ל"ה) כל עצמותי תאמרנה, היא בחינת סוכה, וכמו שכתוב (איוב י') בגידים ועצמות תסוכני (עי' כל זה ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ח), כי כשאדם נכנס בתוך הסוכה הוא נכנס בתוך צל האמונה, ונפתח פיו לדבר דיבורים קדושים אל השם יתברך, ולהמשיך על עצמו אמונה ברורה ומזוככת, וזה שומר אותו מדיבורים פגומים שהם סוכת נוצרים, סוכת עכו"ם הפסולה, וכמו שכתוב (תהלים ל"א) תצפנם בסוכה מריב לשונות, כי מי שאינו שומר על דיבורו, ומפקיר פיו לדבר דיבורים רעים של לשון הרע ורכילות ניבול פה רחמנא ליצלן, הוא מגביר כח מלכות דסטרא אחרא, ואי אפשר לו לבא אל בירור האמונה, מה שאין כן הנכנס תחת צל הסוכה, ומדבר שם דיבורים קדושים אל השם יתברך, אזי ממשיך על עצמו הארת האמונה הקדושה, ומוחו מתחיל להתבונן באלקותו יתברך מכל פרטי

הבריאה, ולכן סוכ"ה עולה בגימטריא שני שמות הוי"ה אדנ"י, כי זהו ענין חיבור ביתא עלאה, עם ביתא תתאה, בינה ומלכות, רוחניות וגשמיות, שם הוי"ה ברוך הוא, הוא ענין ביתא עלאה, הארת רוחניות אלקותו יתברך בכל העולמות, היה הוה ויהיה, ושם אדנ"י הקדוש, הוא ענין ביתא תתאה, אלקותו יתברך המסתתר בתוך גשמיות הבריאה, שהוא ענין דין וצמצום, אדנ"י אותיות אדי"ן, כי שם עיקר הדין והצמצום, והעיקר לעשות יחוד שלם ביניהם, לדעת שבכל דבר למעלה ולמטה, רוחניות וגשמיות, יש אלקותו יתברך, ולכן על ידי קדושת הסוכה זוכים להגיע אל השגה זאת ביותר.

וכל זה מלביש רביז"ל בתוך הפסוק (שיר השירים ח') מי זאת עולה מן המדבר, ואיתא בזוהר (הקדמת בראשית י). מי עם זאת עולה, "מי" הוא ענין ביתא עלאה, כי מ"י בגימטריא נ' שהם נ' שערי בינה, ו"זאת" הוא ביתא תתאה, כי "זאת" מרמז על האמונה והמלכות, וכמו שאומרים (תפלת ערבית) ואמונה כל זאת, וכדאיתא בתיקונים (תיקון כ"א) על (דברים ל"ג) וזאת הברכה וגו', (בראשית מ"ט) וזאת אשר דיבר אליהם אביהם וגו', (תהלים כ"ז) בזאת אני בוטח וגו', שזאת היא האמונה והמלכות, והנה מ"י עם זא"ת עולה מן המדבר, לשון דיבור, כי על ידי שאדם מקדש את דיבורו, ומרבה לדבר דיבורים קדושים של תפילה והתבודדות אל השם יתברך, על ידי זה מעלה מ"י עם זא"ת, כי בכח התפילה, מזכך אמונתו בהשם יתברך, שהוא תיקון ביתא תתאה, ועל ידי זיכור אמונה בא אל התבוננות אמיתי באלקותו יתברך, שהוא תיקון ביתא עלאה, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (תענית ה). נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס לבית המקדש שלמעלה עד שיכנס לבית המקדש שלמטה, כי בית המקדש שלמטה הוא ענין תיקון הדיבור והמלכות, שאדם יזכך את דיבורו לדבר תמיד דיבורים קדושים אל השם יתברך, וכשזכה לתיקון זה בשלימות, אזי הקדוש ברוך הוא נכנס כביכול בבית

המקדש שלמעלה, היינו לתוך מוחו ובינתו, ונעשה יחוד גדול על ידו, כי שני אותיות ה' שבשם הוי"ה ברוך הוא מתייחדים על ידו, ה"א ראשונה הוא הבינה, וה"א אחרונה הוא המלכות, ואז יודע שאין שום ירידה ונפילה שבעולם שירחיק האדם ממנו יתברך, כי בכל מקום שרק יהיה, אפילו בתכלית הגשמיות, גם שם יכול למצוא אלקותו יתברך, ולעבוד את השם יתברך משם, כי מ"י, שהוא רוחניות, וזא"ת, שהוא גשמיות, עולה בכח הדיבור, ומייחד שמו יתברך מכל פרטי הבריאה, ולכן אשרי מי שעוסק תמיד בעסק קדוש זה, לייחד דיבורו עם בינתו, כי אז עולמו יראה בחייו, ויזכה לחיות חיים טובים ומתוקים, חיי עולם הבא בעולם הזה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת "זאת הברכה" בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים ל"ג) **וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו**, ויש לומר שבפסוק זה מרומז כל ההשגה הנורא הנ"ל של רביז"ל, **וזא"ת הברכה אשר ברך משה**, עיקר הברכה שהצדיקים מברכים את ישראל הוא שיזכו לייחד ייחוד הנ"ל של הבינה והמלכות, ויעלו את זא"ת שהיא המלכות, ה' אחרונה, אל הבינה, שהיא הבריכה העליונה, ה' ראשונה, שזהו **וזא"ת ה'ברכה'**, יחוד זא"ת ה' תתאה, עם הבריכה עליונה, ה' עלאה, **אשר ברך משה איש האלהים**, ואמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה פרשה י"א ס"ד) מחצי ולמטה איש, ומחצי ולמעלה אלהים, שזהו ענין הנ"ל של עליית ביתא תתאה אל ביתא עלאה, כי זה היה עיקר מעלת משה רבינו עליו השלום, שהיה יכול לרדת מרום גבהי ההשגות, אל פשוטי העם, ולהכניס גם בהם השגות אלקות, וכמו שכתוב (שמות י"ט) **וירד משה מן ההר אל העם**, ולכן אפילו שפחה על הים ראתה מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, כי מחמת גודל

מעלת המנהיג שהוא משה רבינו, היו הכל יכולים להבין השגות אלקות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל'), ולמשה רבינו היה הכח להראות לכל הדרי מעלה, שעדיין לא יודעים כלום, ולכל הדרי מטה, שה' אתם עמם ואצלם ולא יתייאשו כלל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ז'), ולכן נאמר במותו (דברים ל"ד) ולא ידע איש את קבורתו, ואמרו חכמינו הקדושים (ספרי זאת הברכה) עליונים נדמה להם למטה ותחתונים נדמה להם למעלה, כי זה היה כח של משה רבינו, להראות לכל העלונים שהם עדיין למטה, ולכל התחתונים שבאמת הם למעלה, ולכן נקרא "איש האלהים", כי היה מחבר תמיד רוחניות בגשמיות, עליונים ותחתונים, ועושה יחוד שלם ביניהם.

וזוהו מה שבירך את בני ישראל לפני מותו, כי מיתה הוא בחינת ירידה ונפילה, וכדאיתא בזוהר (אדרא זוטא רצ"ב). על הפסוק (בראשית ל"ו) וימלוך וגו' וימות וגו', שכל ירידה ונפילה היא בחינת מיתה, ומשה רבינו בירך כל אחד ואחד מישראל "לפני מותו", שלא יפול לבחינת מיתה ונפילה חס ושלום, ושלא יהיה נדמה לו שנתרחק ממנו יתברך, כי אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ובאיזה מקום שרק יהיה נמצא האדם, משם יכול לחזור ולעלות אל השם יתברך, כי גם בתוקף הגשמיות נמצא אלקותו יתברך, ודייקא מן הגשמיות, ומביתא תתאה, עולה רוחניות אלקותו יתברך, שהוא ביתא עלאה, ומשם נמשכים כל הברכות שבעולם לכל נשמות ישראל, והשם יתברך יזכינו לדבק עצמינו בדביקות אמיתי בו יתברך, ולעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

